

LEIF BERG

Leif Berg blev født i 1936 og boede i Svendborg i sin barndom. Som maskinmester, skibsingeniør og fritidssejler, har sejladsen og det maritime altid været en stor del af Leifs liv. Leif fortæller om sine mange oplevelser i den store verden.

OPVÆKSTEN I SVENDBORG

HVOR OG HVORNÅR ER DU FØDT?

Jeg er født d. 19.9.1936 i Svendborg.

ER DU OGSÅ VOKSET OP I SVENDBORG?

Jeg er vokset op i Svendborg, og her har jeg stået i lære som smed og læst til maskinmester.

DIN BARNDOM? HVAD LAVEDE DU DA?

Jeg startede med at sejle som juniorsejler i Sejlklubben, og tog førerprøve allerede som 14-årig på Svendborg Navigationsskole.

DU ER JO EN SEJLER. VI SIDDER HER OMBORD PÅ DIN BÅD. ER DU UD AF EN SEJLERFAMILIE?

Nej, det er jeg egentlig ikke. Min farfar var smedemester på Ring Andersens træskibsværft i nogen og halvtreds år, og min far var værkfører på et mekanikerværksted. Min morfar havde et lille træskib, som sejlede pakke mellem Søby på Ærø og Svendborg, og så sejlede de med frugt til København. Det var på sejl, der var ikke motor i dengang.

HVAD VAR DET FOR EN TYPE?

På Sydfyn kaldte man det for en pæreskude. Men jeg har en tegning af en, og her hedder det så en frugtyacht. En yacht er et sejlskib med en mast og en klyverbom. Tegningen er et søsterskib til min oldefars skib, så derfor købte jeg båden, da billedet hang her.

GIK DU TIL NOGEN FRITIDSAKTIVITETER UDOVER SEJLADS?

Jo, jo, jo. Da jeg stod i lære, spillede jeg i et 16-mands swingorkester. Jeg spillede tenorsax og så har jeg også spillet violin.

SÅ DU GIK TIL MUSIKUNDERVISNING?

Leif: Ja.

OG DIN SKOLE LÅ OGSÅ I SVENDBORG?

Ja.

HAVDE DU SØSKENDE?

Jeg har en søster.

HVORDAN VIL DU BESKRIVE DIT BARNDOMSHJEM?

Det var et super hjem!

HAVDE DU PLIGTER?

Det var ikke meget!

DU DELTOG IKKE?

Nej, det var ikke det store.

SPILLEDE I MEGET MUSIK I FAMILIEN?

Ja, det gjorde vi. Min gamle farfar spillede på mandolin og mundharpe, første og anden stemme, min far spillede klaver, min mor spillede mandolin, og jeg spillede violin, så vi spillede meget og sang meget. Det gjorde vi især om vinteren.

SKOLEGANGEN SLUTTEDE MED FOLKESKOLEN?

Med realeksamen. Vi har holdt forbindelsen ved lige til nu, hvor vi har mødtes en gang om året.

VAR DET EN LILLE KLASSE?

Vi var vel en 16-18 stykker. Men nu er de efterhånden døde alle sammen, og vi er nu kun en 5-6 tilbage.

STARTEN PÅ SEJLERLIVET

BLEV DE OGSÅ NOGET INDEN FOR SEJLADS?

Jo, Henning sejlede. Han havde en sejlbåd og sejlede med Karoline. Det var en lille coaster, som de satte i stand.

SEJLEDE I KAPSEJLADSER?

Ja, jeg sejlede Fyn Rundt første gang i 1952. Det er mange år siden, og da startede vi i Nyborg og gik søndenom ned om Svendborg.

MEN DET ER BLEVET FLERE SEJLADSER SIDENHEN?

Ja! Med Omega'en er det blevet til flere førstepladser.

DA DU VAR BARN, HVAD DRØMTE DU OM, AT DU SKULLE BLIVE?

Det ved jeg såmænd ikke. Dengang var det meget vanskeligt at få en læreplads, og så da der var en læreplads som smed, slog jeg til, og så blev jeg maskinmester.

HVORDAN FOREGIK DEN UDDANNELSE?

Jeg stod i lære som smed, og vi arbejdede ude i skibe altid, altså med reparation af skibe, motorer osv. Skibene lå i dok, og alt hvad man kunne lave ved et skib, det lavede vi der. Senere læste jeg til sætteskipper af første grad, men jeg nåede aldrig at få certifikatet, for man skal have sejltid for at få et næringsbrev. Men eksamen har jeg!

DU HAR DEN TEORETISKE DEL?

Ja, det svarer til yachtskipper 1.

HVOR LÆNGE SKULLE DU HAVE SEJLET?

Man skal have sejlet som styrmand i to år, og det havde jeg ikke tid til. Da var jeg allerede maskinmester, og jeg startede med at stikke ud som anden mester. Det første sted jeg sejlede, var på Falklandsøerne. Jeg troede, det lå oppe ved Shetlandsøerne, men det var jo nede ved Sydamerika. Det tog en måned at sejle derved, og en måned til at sejle hjem igen. Susan var lige blevet født, da jeg tog afsted.

DET ER DIN ÆLDSTE?

Ja.

HVILKET ÅR HAR DET SÅ VÆRET?

Det var i 1959. På det tidspunkt blev jeg enig med rederiet, som jeg kendte godt, at jeg skulle sejle på Grønland i stedet for, og der var jeg en 5-6 gange. Jeg har faktisk sejlet i isbjerger på den nordlige og den sydlige klode. Vi mødte et par isbjerger ved Falklandsøerne også. De kom nede fra Sydpolen.

ARBEJDET SOM SKIBSINGENIØR

Da jeg havde sejlet på Grønland, blev jeg enig med mig selv om, at det at stå at kigge på alt det vand, det gad jeg ikke. Så meldte jeg mig på teknikum, og læste til ingeniør, både maskiningeniør og skibsingeniør. Det kunne jeg gøre, fordi jeg var maskinmester i forvejen. Derefter kom jeg på Odense Stålskibsværft, og i rederiet, og så gik det ellers slag i slag. Jeg blev teknisk direktør, og der var jeg i en fyrretyve år.

BLÆSBJERG?

Ja. Vi havde faktisk provinsens største rederi. Vi havde tres skibe, og vi var faktisk verdens største heavy lift rederi, hvor vi sejlede med store tunge ting. Vi sejlede en del for militæret i USA, så jeg har været til møde i Pentagon. Tre gange blev det til, og det er der mange, der ikke har. Jeg kender flere admiraler og også en general, og de har aldrig været der. Men det har jeg!

HVAD SKULLE DU I PENTAGON?

Vi lavede et skib for dem og en ombygning af nogle af vores skibe. Vi byggede nogle store elevatorer, så kamphelikopterne kunne komme under dæk.

DU HAR PRØVET LIDT AF HVERT. BOEDE I SÅ I ODENSE?

Mens jeg læste på teknikum, boede vi i Odense. Men så byggede vi et hus. Jeg har nemlig også tegnet en del huse, og jeg tegnede et hus, som vi byggede i Svendborg. Jeg kom til at arbejde som konsulent for Niels Blæsbjerg for et byggeri i Norge, og så tog vi til Aarhus og startede et rederi, og det blev til Blæsbjerg.

HVORNÅR BLEV DU GIFT?

Jeg blev gift i 1959, samme år som Susan blev født. Jeg har to i alt, Susan og Helle. Helle blev født 10 år senere.

SVENDBORGGENSER I AARHUS

HVORNÅR FLYTTEDE DU TIL AARHUS?

Det gjorde jeg i ... Jeg startede jo på Odense Stålskibsværft, da jeg var færdig på teknikum i 1963. Så var det, at den gamle direktør på Odense Stålskibsværft startede et konsulentfirma, sammen med sin søn, og de spurgte mig, om ikke jeg kunne tænke mig at komme ned til dem på godset Hellerup, fordi de ville gerne have en, der både kunne lave maskiner og tegne skibe.

Da flyttede jeg så tilbage til Svendborg, byggede hus, og kørte frem og tilbage til Hellerup. Godset ligger i nærheden af Ringe. Niels Blæsbjerg kom som kunde hos os. Vi havde gået i skole sammen, hvor han gik i en klasse under mig.

Han sagde til mig: "Tag og kom herop. Så laver vi et rederi!" Han var ansat ved Gotfred Jensen Shipping i Aarhus. Det gjorde jeg, og det første skib vi kontraherede var i Norge. Det var der, hvor jeg var konsulent, og det var det første rederikommanditselskab, som nogensinde har været lavet i Danmark.

HVOR I NORGE?

Ulsteinvik, som ligger ved Ålesund.

FLYTTEDE HELE FAMILIEN SÅ TIL AARHUS?

Nu kendte vi en skibsreder, som havde et entreprenørselskab, og nogle ejendomme på Langenæs. Der fik vi en lejlighed, og så gik vi og kiggede os omkring, indtil vi fandt et hus i Forteparken på Agrivej. Der boede vi til 1970, og i 1971 var vores hus færdigt på Vibevej, hvor vi havde købt grund.

MEN DET VIL SIGE I HAR BOET I AARHUS SIDEN ... ?

Siden 1965.

OG DER BOR I SÅ STADIGVÆK. FØLER DU DIG SOM AARHUSIANER?

Nej!

HVAD ER DU SÅ?

Jeg er svendborgenser! Når jeg satser på, at jeg skal en tur til Svendborg, så er der en gratis plads til mig i Svendborg.

I LYSTBÅDEHAVNEN?

I træskibshavnen!

HVORDAN KAN DET VÆRE?

Det er fordi jeg er gammel svendborgenser, og den store skibsreder, der ejer alt dernede på havnen, bygninger, værtshuse, Hotel Ærø, er min gamle kammerat Niels Højlund. Den gamle havnefoged Kurt er gået på pension, men vi var meget nære venner og tog til rockbal i Odense. Vi havde det rigtig sjovt.

HVAD VIL DET SÅ SIGE AT VÆRE AARHUSIANER?

Leif: Det ved jeg sat'me ikke. Det eneste, jeg vil sige, er at der er meget kønnere nede ved Svendborg. Man kan slet ikke sammenligne det. Det eneste, der er bedre her, det er at vi kan lave kapsejlsbaner lige uden for havnen. Det er nemt at lave kapsejls, og der er faktisk ingen strøm. Det har vi jo ned igennem Svendborgsund, og der kan vi sommetider have 6 knob. Det er en ulempe.

Der er ikke noget der slår Svendborgsund. Da jeg var marinesoldat, snakkede jeg altid om Svendborg. Vi var mange steder rundt, men vi kom sejlede ind til Svendborg i pinsen, og der var alle de lysegrønne bøgetræer. Vi var 70 ombord, og der var ikke en, der ikke kom og sagde: "Det er sgu det flotteste, vi har været ude for."

ALTSÅ BESÆTNINGEN VAR ENIGE OM AT DET VAR FLOT?

Ja.

HVORDAN KAN DET SÅ VÆRE, AT DU IKKE ER FLYTTET TILBAGE?

Fordi vi kom til at bo på Vibevej i Risskov, og det er den bedste vej i Aarhus. Det er en af de ældste vejforeninger i Risskov, hvis ikke i Aarhus.

GODT NABOSKAB?

Ja, vi er alle sammen rigtig gode venner. Desværre begynder de jo så også at falde fra. Christian bliver 90 nu i år, men vi sejler stadig sammen. Vi har sejlet til Anholt, og nu sejler vi båden over til Tunø-festivalen.

FRITIDSSEJLER

SÅ DU HJÆLPER DINE VENNER MED AT KOMME UD. HVOR LANGT ER DET LÆNGSTE DU HAR SEJLET I DIN EGEN SEJLBÅD?

I min egen sejlbåd? Jamen, jeg har jo været i Norge og Sverige og syd om Sverige og den vej igennem. Jeg har været i Frankrig og hentet både til shipman catch blandt andet

VAR DET FLODSEJLADS?

Det var til havs. Flodsejlads? Det gider jeg ikke! Jeg har sejlet lidt flodsejlads. Men flodsejlads og kanalsejlads, det svarer til ... ja, der er nogle små kønne steder, i Irland er der, og der kan også være nogle i Frankrig, men generelt er det ligesom om du sejler på baneskinne, hvor det er bagsiden af byen, der vender ud imod. Sådan er det næsten altid med kanaler. Det er den grimme side af byerne, der vender ud mod kanalerne. Sådan har jeg altid følt det. Jeg har sejlet på Kielerkanalen, og det er faktisk en af de kønneste, når nu det skal være, fordi den er så stor.

HAR DU ALTID SEJLET I DINE FERIER? MED DIN FAMILIE?

Da havde jeg en gaffelrigger med klyverbom og topsejl. Det havde været en tosmakke, men så blev der bygget en kahyt på, så det lignede en lille klinkbygget spidsgatter. Men som tosmakke var den brugt. Oprindeligt var det hyrebassens båd i Svendborg. Om vinteren var der måske en 50-100 tremastskonnerter, der var lagt op nede i Thurøbund, og når det blev forår sejlede han ud og hjalp med at sende folk ombord. Han sejlede ud med dem, der søgte hyre. Hyrebassens båd var fra 1895 på eg.

DEN FØRSTE DU SEJLEDE I, VAR DET EN OPTIMISTJOLLE?

Nej, det var en smakkejolle.

DET ER VEL NÆRMEST EN PRAM.

Det er sgu ikke nogen pram! Det er en rigtig bådebygget jolle i træ. Lidt i stil med en optimistjolle, bare helt firkantet og så var der topsejl på og en klyverbom. Den sejlede jeg i som barn oppe fra Søby. Derefter, da jeg gik på realskolen, kom jeg til at gå i klasse med pedellens søn fra Laursens Søfartsskole, og jeg kom i sejlklub med forstanderens søn, også fra Laursens Søfartsskole. Vi lærte alt om splejsning og wirer, og vi var faktisk instruktører for de elever, der var der, som var meget ældre end os. Vi skulle sidde og vise til rette, så vi kom ud at sejle, vi knægte. Så jeg har lært det fra grunden af.

DU HAR BRUGT MEGET AF DIN TID PÅ HAVET. HVAD ER DET DER GØR, AT DET ER SÅ GODT?

Det er jo den mentalitet, der er i Svendborg. Tag sådan noget som Sømandsskolen. Den blev jo også startet i Svendborg.

DEN ER JO KENDT TIDLIGERE SOM SØFARTSBY.

Du skal tænke på, at alle de store rederier kommer fra Svendborg. A.P. Møller startede i Svendborg.

De [Enas forældre] havde en gammel maskinmester boende, og sammen med A.P. Møller, gik han rundt og solgte aktier for at bygge det første skib. Han havde alle de gamle aktier.

Ena vandt præmier som svømmer i Svendborg, og hvis hun var fortsat med at lave gymnastik og svømme, så havde hun arvet aktierne. Aktierne blev til den store gymnastikhal for Svendborg Idrætsforening, og når jeg kører forbi den store hal, siger jeg: "Der ligger din arv!"

MEN HVORFOR FIK HUN DEM IKKE?

Hun svigtede ham ved at holde op med at dyrke sport.

BLEV HAN SUR PÅ HENDE?

Sur og sur – han var da med til vores bryllup. Men det var en stor skuffelse, for hun var dygtig. Hun vandt en masse præmier som svømmer.

EN RIGTIG IDRÆTSKVINDE!

Ja, det var hun faktisk. Men sådan var det.

OG SÅ BLEV DET TIL EN SPORTSHAL. DET VAR VEL HELLER IKKE SÅ RINGE.

Det ved jeg ikke. Jeg ville da godt have haft de penge i stedet for. Men skidt nu være med det. De gik jo til noget godt.

NU ER DER JO KULTURHOVEDSTAD 2017. HAR DU MÆRKET NOGET TIL DET?

Nej! Overhovedet ikke!

DER ER IKKE NOGEN ARRANGEMENTER, SOM DU ...?

Nej.

“DE SKULLE HAVE ANSAT NOGLE ARKITEKTER TIL AT LAVE AARHUS Ø!”

HVAD SYNES DU OM DEN UDVIKLING, DER HAR VÆRET MED AARHUS, MENS I HAR VÆRET HER?

Det eneste jeg vil sige, er til nutiden, for jeg vil ikke begynde at snakke om gamle dage. Jeg synes, de skulle have ansat nogle arkitekter til at lave Aarhus Ø!

Det er da den værste gang skrammel jeg nogensinde har set i hele mit liv! Jeg har aldrig set sådan noget lort. Aldrig! Det er simpelthen forfærdeligt.

Nu vores vejforeningsformand på Vibevej, han er ved at lave et projekt i Bassin 7, så på et eller andet tidspunkt, når jeg ikke kan bo længere her i huset, så vil jeg købe en lejlighed derinde, for det bliver nemlig godt. Men han ved også hvordan tingene skal være.

Jeg var til en fødselsdag, som blev holdt på Sjette Frederiks Kro. Vi fik rigtig dejlig mad, og så skulle vi slutte af i deres nye lejlighed i Z-huset. Jeg vil ikke bo der! Det er lige før at der fra altan til altan er ligesom fra båden her og over. Det er simpelthen så tæt.

DET ER UNDER EN METER?

Terrassen var lige ud til et butiksvindue. I stuen kunne man se, at der lå cigaretter i askebægeret. Jeg ville ikke bo der!

FOLK KAN GÅ OG KIGGE LIGE IND?

Du kan ikke gå med bar røv i din egen lejlighed. Det kan du ikke. Og hvis du vil ud på terrassen, kan du klaske dem i røven. Jeg kan blive så tosset over, at man overhovedet kan acceptere, at sådan nogle fjolser kan få lov til at lave sådan noget. Plus det – de løber om hjørner med byrådet og bygger højere, end det der var meningen.

Det vil sige, at mange af dem, der var i god tiltro, og købte en lejlighed, er blevet snydt over alle grænser. Solen i den vinkel, der er blevet sat af, gælder ikke, for de har fået lov til at bygge højere efter at det er kommet i gang.

SÅ DET TAGER DERES UDSIGT?

Det tager solen og udsigten. En ting er udsigten, men det er også lyset.

HVORDAN ER DET SÅ FRA EN SEJLERS SYNSPUNKT? HAR I ALTID LIGGET HERUDE I EGÅ MARINA?

Nej, jeg har ligget inde i Aarhus Havn. Jeg har ligget inde i bugten, hvor Aarhus Sejlklub i mange år havde en folkebåd.

DER ER JO OGSÅ SKET TING OG SAGER MED LYSTBÅDEHAVNEN?

Det er der, men den er nogenlunde blevet bevaret. Det har Martin været med til. Nu kommer der en lille færge fra Aarhus Øst og over til skoven i nærheden af Den Permanente. Det bliver en lille trækfærge, hvor kablet ligger nede i bunden. Du trykker på en knap, og så kommer færgen over til lystbådehavnen, faktisk.

ER DET I ÅR DEN KOMMER?

Ja, det tror jeg. Jeg følger lidt med i det, for Martin bygger en stor del af det.

HVEM ER MARTIN?

Martin Busk. Han laver så mange ting. Mange store byggerier her i Aarhus. Bygherre. Projektmager.

DET LYDER DA MEGET HYGGELIGT.

Det bliver da godt nok. Men det er jo en lille ting, når jeg tænker på alt det, de har fået lov til at bygge indtil nu. Det ser forfærdeligt ud. Har du rigtig lagt mærke til, hvordan der ser ud?

JEG ER ENIG MED DIG.

Nej, man skulle ikke tro, at det var arkitekter, der var involveret.

NEJ, DER ER LIGESOM INGEN RØD TRÅD I NOGET SOM HELST.

Overhovedet ikke.

ER DER BYGGERIER OG BOLIGPLANER HERUDE? DER ER JO BYGGERIER MANGE STEDER I AARHUS.

Inde på hospitalet bliver der lavet nogle fine lejligheder og boliger.

PÅ PSYKIATRISK HOSPITAL?

Ja.

DER HAR OGSÅ VÆRET PROTESTER.

Det er da klart. Der er altid protester, ligegyldigt hvad fanden du laver.

DA HAVNEN HERUDE ÅBNEDE ... ? DET ER JO SNART MANGE ÅR SIDEN?

Det er snart 30 år siden, og jeg købte en af de første pladser.

JA, DEN STARTEDE JO EGENTLIG UDEN HAVN.

Optimistjollesejladsen startede her. Da havde vi lige fået huset.

VAR DET IKKE VERDENSMESTERSKABER FOR OPTIMISTJOLLER?

JA.

DET VAR JO MEGET AMBITIØST. MEN HAVNEN ER JO OGSÅ BLEVET UDVIDET SIDENHEN. MEN AARHUS HAVN, DEN ER JO OGSÅ BLEVET STØRRE.

Den er jo blevet udvidet sydover med store containerterminaler. Men selve marinaen? Der er inddraget nogle broer ovre i selve fiskerafdelingen, for der er næsten ingen fiskere mere i Aarhus. Der er der ikke sket noget. Ikke af betydning i hvert fald. Der er lavet lidt udvidelser ud mod træskibshavnen. Det er ikke det store sus.

VERDENSBORGEREN FRA SVENDBORG

FØLER DU DIG SOM EUROPÆER?

Ja, der må jeg nok sige, at det gør jeg. Nej, jeg betragter mig nok mere som verdensborger. Jeg har været i Japan, Korea, Kina og i Indonesien, Filippinerne. Jeg fandt det sted, hvor Poul-Jørn Lindberg har lavet en stor fabrik på Filippinerne i Subic Bay, som er den gamle amerikanske base. Jeg har været i Indonesien, Djakarta, Singapore, alle mulige steder, Dubai, Abu Dhabi. Jeg har bygget 50 skibe i hvert fald, og heraf de 30 i Tyskland. Jeg har sejlet store tunge ting til raffinaderier over hele kloden.

SÅ DET HAR VÆRET I ARBEJDSMÆSSIGE SAMMENHÆNGE, AT DU HAR REJST.

Jeg er den første der har sat en vindmøllefarm op.

HVOR VAR DET?

Horns Rev. Den var jeg med til at bygge. Jeg var involveret i at købe to containerskibe, som jeg byggede om til kranskibe til at sætte vindmøller op. Den første vindmøllefarm var Horns Rev 1, og den satte vi op tre gange. Først satte vi den op, og så begyndte gearkasserne ikke at kunne køre, og så måtte vi tage vindmøllerne ned igen. Vi satte dem op igen, og vi fik faktisk penge for at sætte dem op alle tre gange. Det havde ikke noget med os at gøre. Det var deres teknik. Det var Vestas møller.

Nede ved Rødsand, nede ved Gedser satte vi en anden vindmøllefarm op, og det var Bonus Møller fra Sønderjylland. Siemens købte Bonus Møller, som så kom til at hedde Siemens Møller. Det var de to første vindmøllefarme i havet. Der var en 3-4 stykker lige nord for Lolland, men det var ikke rigtige havvindmøller. Der var kun 1½ meter vand. De første rigtige havvindmøller har jeg stået for at sætte op med de skibe, der skulle bruges. Det er meget sjovt.

DET ER DET.

Jeg var faktisk så gammel på det tidspunkt, at jeg havde planlagt at gå på efterløn. Jeg var henne for at få benzin på, og så kommer Ole Steen Knudsen, som havde et konsulentfirma, det samme sted for at få benzin på, og så siger han: "Hov, jeg har lige noget for dig. Kunne du ikke hjælpe os? Det er en ung fyr, som har en ide om, at han vil sætte vindmøller op ude til havs." Jeg svarede, at det skal han da bare gøre. "Jamen, han skal bruge sådan en som dig til at finde ud af det." Det gjorde jeg så, og det endte med, at jeg i princippet blev ansat i det der hedder A2Sea, som er det største firma herhjemme, der sætter vindmøller op. Jeg tror, jeg var nummer to aktionær i det selskab.

Da jeg havde sat vindmøllerne op, syntes jeg ikke, det var så sjovt, og så holdt jeg op med det.

RAKETAFFYRINGSRAMPE OG DEN AMERIKANSKE DRØM

HVOR GAMMEL VAR DU DA?

Jeg har nok været en 65. Det var som 63-årig, man kunne gå på efterløn, så det har nok været der. Men så møder jeg ham igen henne på tankstationen for at fylde benzin på. Han spørger om jeg ikke lige kan følge med hen på kontoret, som lå på Nordre Strandvej. "Hvad er der nu?" Det var om Kværner, det største konsortium i Norge, der ejer skibsværfter, bygger motorer, og hænger sammen med Ulstein Mekaniske. "Nu skal du høre. Jeg er blevet ringet op, og de spørger efter en, der kan hjælpe projektchefen med et stort projekt." Det var en ombygning af, hvad der viste sig at være verdens største selvsejlende boreplatform. Den skulle bygges om, så den kunne bruges som raketafskydningsrampe. Så var der et kontrolskib, og det var vel nærmest et passagerskib, som kunne fjernstyre riggen. Der var plads til 600 passagerer, som var raketeksperter m.m.

HVILKEN NATION VAR INTERESSERET I DET?

Norge var den ene nation, russerne var den anden nation, Ukraine var den tredje nation, og Boeing i USA var den fjerde. Og så lille mig fra Danmark. Kontrolskibet byggede vi i Skotland, og det var jo næsten et krydstogtskib. Ombygningen af boreplatformen foregik i Viborg i Rusland. Installationen af raketudstyret – der var i hangarer på kontrolskibet – foregik på værftet i St. Petersburg.

Jeg havde da stort set meldt mig til efterløn. Men jeg kunne tage flyveren mandag morgen fra Aalborg til Norge og videre til Lysaker ved Oslo og hjem torsdag formiddag. Så havde jeg lang weekend hjemme. Jeg var deroppe i nogle måneder, og så blev jeg kaldt til direktionen, der spurgte, om jeg kunne tænke mig at tage til Rusland i nogle måneder som projektlederens stedfortræder. Jeg spekulerede lidt, for det var jo ved at være sejlsæson. "Jamen, du tager hjem fredag middag, og så skal du først møde mandag middag!" Det var med fly hele vejen, så det var jo sådan set godt nok. Det gjorde jeg, og det gik godt. Da vi var færdige, sejlede vi til Norge, men den var faktisk så høj, at vi ikke kunne komme ud af Østersøen uden at komme under

Storebæltsbroen. Den var jo 65 m høj, og vi var større. Vi sænkede skibet ned, stoppede al trafik i Storebælt, sejlede til den dybeste rende, kravlede hen langs bunden, og så sejlede vi op og fik sat de sidste ting på i Kristianssand.

SÅ DEN KOM FORBI FORHINDRINGERNE.

Det var for øvrigt i fjernsynet, som det højeste monstrum, der nogensinde er gået igennem.

DEN KOM IGENNEM UDEN SKADER?

Ja, det gjorde den.

HVAD VAR DET FOR EN RAKET?

Den første raket, som vi skød op ... så kom de og spurgte, om ikke vi ville tage med over, og udruste den færdigovre i Long Beach i Californien.

SKULLE DEN DEROVER?

Jeg boede i en fantastisk lejlighed derovre og fik en fantastisk løn. Ena kom over for at besøge mig, og børnene kom over for at besøge mig. Det var alletiders, for jeg boede lige ned til marinaen, så jeg boede fantastisk dejligt. Der var to store svømmepøle, så det var luksus. Store biler!

Da vi skulle skyde den første raket af, sejlede vi ud til Honolulu, og derfra 1000 sømil sydover for at skyde raketten op med jordens rotation for at spare brændstof. Den første raket vi skød af var for et engelsk selskab, som udviklede håndholdte mobiltelefoner med GPS. Den første raket vi satte op var en satellit til det ...

RAKETTEN SKØD EN SATELLIT OP?

Payloaden sad oppe i snuden på raketten, og der sad satellitten som blev skudt ud oppe i stratosfæren.

HVILKET ÅR HAR DET SÅ VÆRET?

Det har været i ... nogen og halvfems, måske 2000.

MEN SIDEN DA, ER DER SKET MEGET INDEN FOR GPS. DET HAR GAVNET ALMINDELIG LYSTSEJLADS OGSÅ.

GPS var opfundet på det tidspunkt. Men det var første gang at bærbare mobiltelefoner kunne køre på GPS. Det kunne de ikke førhen.

NÅ, DET VAR SÅDAN DET VAR.

Men altså, der var mange andre ting der blev sendt op, og jeg kan ikke huske hvor mange, men jeg tror, at det første år sendte vi 17 raketter op.

HVOR LÆNGE VAR DU DEROVRE?

Jeg var der i et år. Altså, jeg kunne have været derovre i dag, for jeg havde det som blommen i et æg. Jeg havde en 39-fods sejlbåd som jeg kunne sejle i lige så meget jeg ville. Jeg kunne vælge, hvilken bil jeg ville køre i, og jeg havde en stor lejlighed med to badeværelser, to soveværelser, svømmepøl, jacuzzi ...

HVORFOR BLEV I SÅ IKKE DEROVRE?

Fordi kvinder skal være hjemme ved deres børnebørn! Så enkelt er det!

SÅ DA HAVDE DU FÅET BØRNEBØRN?

Ja.

SÅ DET GIK IKKE MED DEN AMERIKANSKE DRØM?

Det var en dejlig tid, som jeg nød. Jeg kunne godt lide at være derovre. Jeg gik ud at spille golf om morgenen, når de åbnede for golfbanen klokken syv. Så spillede vi, for det var lidt køligere om morgenen. Når klokken var ni, var vi inde på basen.

DET VAR KLIMAET, DER GJORDE AT DU STOD TIDLIGT OP?

Mm.

MEN DU FLYTTEDE TILBAGE TIL RISSKOV? DINE BØRN – DE MÅ DA VÆRE BLEVET AARHUSIANERE?

Ja, ja, det er de jo så. Men Susan, hun er født i Svendborg. Helle er født her.

HVOR GAMMEL VAR DU DA DU GIK PÅ PENSION?

Det ved jeg sgu ærlig talt ikke rigtigt.

HAR DU STADIGVÆK JOBS?

Nej, det har jeg ikke mere nu. Kun hvis de ringer engang imellem. Jeg har oplevet så utrolig meget sammen med Niels. Han er et halvt år yngre end mig, men han er skidt gående. Jeg har sagt til ham at hvis han har nogle ideer, så hjælper jeg ham. Jeg har ikke behov for ... jeg kan sagtens leve af min folkepension ... og nu har jeg solgt huset dernede i Tyrkiet.

MEN DU HAR JO OGSÅ MISTET ENA.

Jeg kan sagtens klare mig for min folkepension. Det kan jeg godt. Jeg skyldte heller ikke noget på huset dernede, som jeg fik ca 2½ million kroner for.

SÅ DU HAR NOGET PÅ KISTEBUNDEN?

Nej, det kan aldrig gå helt galt.

DU HAR DET GODT I HUSET I RISSKOV? OG HER I EGÅ MARINA? LEIF, SKAL VI SÅ IKKE SIGE AT ... MEDMINDRE DU SIDDER OG BRÆNDER INDE MED NOGET?

Hvis du vidste, hvor meget jeg har oplevet!

DET FARLIGE LIV PÅ SØEN

NÅR DU NU HAR VÆRET SÅ MEGET PÅ HAVET, HAR DU SÅ OGSÅ VÆRET UDE I NOGLE FARLIGE SITUATIONER?

Jeg har været ude i noget helvedes dårligt vejr! Det kan du nok regne ud, når jeg har været en 5-6 gange på Grønland. Jeg været både på Østgrønland og Vestgrønland.

HVAD SEJLEDE I MED DEROPPE?

Vi sejlede jo alle mulige købmandsvarer derop, og så sejlede vi kryolit tilbage til Kryolitselskabet i Københavns Havn. Det værste, jeg nok har oplevet, var oppe i Østgrønland, oppe ved Angmassalik, hvor vi blev taget af storisen, der drev ned langs med kysten, så vi hverken kunne komme det ene eller det andet sted. Vi lå med en af Lauritzens skibe, Kista Dan, som lå en sømil eller to syd for os. Over radioen sagde de, at de var på vej ind mod et klipperev, der stak ud undervands. "Vi forliser, hvis vi går derned, og vi forliser også, hvis vi forsøger at sejle ud

gennem isen.” “Så har I da forsøgt”, sagde jeg så. De kom ud, og vi havde heller ikke andre chancer. Vi var et ishavsskib. Propellerne var bygget af stål, så det var til ishav. Da vi kom derned i nærheden, havde vi heller ikke andet at gøre end at sejle ud. Men vi så hvaler, og det var meget interessant.

Da vi kom ud der, var vi jo nødt til at buldre på, og da vi kom hjem til Svendborg Værft ... på sådan et skib der, er der noget stål, slingrekøl, for at dæmpe det. Den ene af dem var bøjet helt baglæns ud, så den stak 25 meter op fra skibet, og to blade var knækket på vores rustfri stålskrue, og der var en revne i forskibet. Vandet løb ud af skibet som en si. Men vi kom da hjem.

MEN VAR VEJRET I ØVRIGT GODT? BORTSET FRA STORISEN.

Nej, vi gik ned i maskinen, hvor der var en maskintelegraf, og vi var ude i et helvedes til vejr. Oppe på båddækket havde vi et skylight for at få frisk luft ned til maskinen. Det var højt oppe på skibet, og der var to etager op til båddækket ...

HVOR MANGE METER VAR DET?

Ja, der har nok været en 9-10 meter op. Sådan et gelænder som det her, er lavet af rør, og søen lagde det ned. Den bukkede det simpelthen, og så slog det ned i maskinskylight'et, så der blev totalt mørkt af alt det vand, der kom derned. Jeg var på vagt alene. Udstødningsrør, alt det der var varmt, blev til damp, det blev et dampbad, og jeg kunne ikke se en skid overhovedet! Der kom så meget vand ned i maskinrummet, så svinghjulet begyndte at tage vandet, så det stod ned i kaskader – det var hyggeligt at gå dernede, det kan jeg godt fortælle dig. Samtidig, når vi sejlede der var vi nødt til holde ved hele tiden, for vi vidste aldrig rigtig, hvad der kunne ske, heller ikke, om vi var ved at sejle ind i en skosse eller sådan noget, fordi så røg vi jo på røven! Når vi havde været på vagt, var vi trætte. Rigtig trætte! Da kunne vi sove. Det er sådan set det sted, hvor jeg vil sige, at det har været værst.

Vi havde også dårligt vejr ved Falklandsøerne. Det var jo der, det store skoleskib gik ned. Skoleskibet “København”. Ildlandet er jo et af de værste steder, men det var værst ved Grønland.

HVORNÅR VAR DET SKOLESKIBET GIK NED?

Åh, det var lang tid før.

MEN DET ER KENDT FOR AT VÆRE BARSK?

Den andensidste gang jeg sejlede oppe på Grønland, da var det et vejr lige som her. Men det blæste bare, og der var ret store søer. Store brækkere, men solen skinnede, så det var rigtig flot. Vi skulle have gode ben, og jeg havde været inde og købt rigtig godt ind ved høkeren.

Jeg havde vagt og stod og gnavede på et af de her ben. Jeg stod ude ved sidegangen og kiggede ud, og så kom jeg i tanker om, at det var pinsedag og at Svendborg Sejlklub havde deres pinsesejls i Ærøskøbing, og at alle mine kammerater i Svendborg var oppe at sejle kapsejls. Så tænkte jeg, at det her gider jeg ikke, og så meldte jeg mig på Teknikum. Jeg tog en tur mere til Grønland og tilbage igen, og så startede jeg på Teknikum.

HVAD ER SÅ DIN BEDSTE OPLEVELSE PÅ VANDET?

Der har været så mange! Vi har lejet båd to gange i Caribien, og det har nok været noget af det bedste.

DET VAR SAMMEN MED FAMILIEN?

Ja. Vi har også lejet i Grækenland, og det er jo fantastisk at sejle dernede, men Caribien var virkelig hyggeligt.

PÅVIRKER HAVNEBYGGERIET INDE I AARHUS SEJLADSEN UDE I BUGTEN?

Overhovedet ikke. Vi kan bare lukke øjnene og lade være med at kigge på det.

TAK SKAL DU HAVE!